

Pisownia tytułów prasowych

Joanna Polaszczyk, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach –
Filia w Piekarach Śląskich

Opublikowano 5 listopada 2009 r.

Temat: Pisownia tytułów prasowych – scenariusz lekcji bibliotecznej

Uczestnicy: uczniowie klasy VI szkoły podstawowej

Czas: 45 minut

Cele lekcji:

- Uczeń wykorzystuje wcześniej zdobytą wiedzę do aktualnie wykonywanych ćwiczeń i zadań,
- uczeń stosuje zasady pisowni tytułów prasowych,
- na podstawie przykładów uczeń układa proste reguły ortograficzne,
- spośród podanych tytułów uczeń wskaże tytuły czasopism,
- uczeń dokonuje podziału czasopism ze względu na ich treść i adresata,
- spośród różnorodności prasy uczeń wybierze czasopismo odpowiednie dla swoich potrzeb i zainteresowań.

Metody nauczania:

- zabawy dydaktyczne,
- metoda samodzielnego dochodzenia ucznia do wiedzy (problemowa),
- zadań stawianych dziecku,
- pogadanka.

Środki dydaktyczne:

- gazety i czasopisma,
- karty pracy.

Przebieg lekcji:

I Część wstępna lekcji

Czynności organizacyjno-porządkowe. Rozdanie każdemu dziecku zestawu kart z ćwiczeniami i zadaniami, które uczniowie będą wykonywać podczas lekcji.

- Zabawa integracyjna „Wywoływanie numerów”.

II Część główna lekcji

- o Przypomnienie wiadomości o odmianie rzeczowników (liczby, rodzaje i przypadki). Odmiana przez przypadki wyrazów: prasa, czasopismo.
- o Powtórzenie wiadomości o pisowni tytułów książek, utworów literackich, wierszy (pierwszy wyraz tytułu piszemy wielką literą) np. „W pustyni i w puszczy”, „Wakacje z duchami”, „Pinokio”, „Czarne stopy”, „Tajemniczy ogród”, „Panna z mokrą głową”, „Szatan z siódmej klasy”.
- o Nauczyciel poleca, aby uczniowie przyjrzeni się napisanym na tablicy tytułom prasowym:

Zwierzaki, Aura, Charaktery, Victor, Focus, Śląsk

Wniosek: Tytuły czasopism piszemy wielką literą.

- o Uczniowie odczytują z tablicy następną grupę tytułów:

*Edukacja i Dialog, Biblioteka w Szkole, Twój Styl, Mały Gość Niedzielny,
Wychowanie na co Dzień, Dziennik Zachodni, Wiedza i Życie*

- o Dzieci wypowiadają się na temat pisowni tytułów (zwrócenie uwagi, że pierwszy wyraz w tytule napisany jest wielką literą). Układają regułę ortograficzną: W tytułach czasopism wszystkie wyrazy piszemy wielką literą (oprócz wewnętrznych spójników i przymków).
  - o Nauczyciel poleca, aby uczniowie zapoznali się z następną grupą tytułów czasopism:
- Mówią wieki, Dookoła świata, Poznaj świat, Poznajmy las, Poznaj swój kraj,
W drodze, Żyjmy dłużej, Z życia wzięte*
- o Uczniowie zastanawiają się na różnicami w pisowni tytułów. W przypadku trudności z określeniem zasady pisowni tytułów z 3 grupy nauczyciel naprowadza uczniów na właściwą odpowiedź. (Jeśli tytuł nie podlega odmianie gramatycznej wielką literą piszemy tylko pierwszy wyraz.)
  - o Synteza wiadomości na temat pisowni tytułów prasowych (powtórzenie jeszcze raz jak pisze się poszczególne tytuły).
  - o Uzupełnianie tytułów wpisując wielką lub małą literę. Karta pracy nr 1 (zał. nr 1). Zapisanie tytułów na tablicy. Omówienie zadania.

*Płomyk
Filipinka
Charaktery
Twój Styl
Żyjmy dłużej
Kultura i Edukacja
Gość Niedzielny
Gazeta Wyborcza
Mały Artysta
Poznaj swój kraj*

Świat Nauki

- Z podanych tytułów czasopism i gazet wypisać tylko te, których tematyka dotyczy przyrody. Wypisane tytuły ułożyć w kolejności alfabetycznej, pamiętając o właściwej pisowni. Karta pracy nr 2 (zał. nr 2).

Biologia w Szkole

Dziki Życie

Ekoświat

Mój Pies

Zwierzaki

Omówienie pisowni tytułów.

- Przeczytaj list, w którym ukryły się tytuły znanych czasopism i gazet. Wypisz te tytuły pamiętając o zasadach polskiej pisowni. Karta pracy nr 3 (zał. nr 3).

1. *Filipinka*
2. *Wprost*
3. *Rzeczpospolita*
4. *Przyjaciółka*
5. *Świat Nauki*
6. *Zwierzaki*
7. *Film*
8. *Dziennik Zachodni*
9. *Śląsk*
10. *Panorama*
11. *Cztery Kąty*
12. *Uroda*
13. *Dom i Wnętrze*
14. *Przekrój*
15. *Twój Styl*
16. *Poradnik Domowy*
17. *Tina*
18. *Claudia*

- Podane przez nauczyciela tytuły prasowe przyporządkuj do określonej grupy (zał. nr 4).

Abecadło

Kobieta i Życie

Żagle

Uroda

Płomyk

Pani

Miś

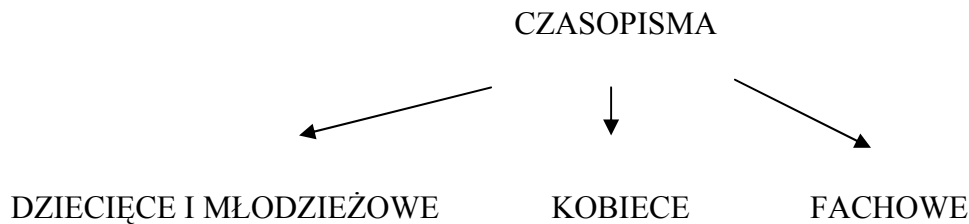
Wędkarz

Polska Zbrojna

Victor

Poradnik Bibliotekarza

Uroda
Nauczyciel i Szkoła
Świat Kobiety

- Powtórzenie wiadomości. Podsumowanie lekcji. Wypełnienie kart ewaluacyjnych (zał. nr 5)

Bibliografia:

1. Borowska Alina: Poznajemy gazety i czasopisma. „Język Polski w Szkole IV-VI” 2001/2002 nr 3 s. 58-62
2. Wójcik Elżbieta: Metody aktywizujące w pedagogice grup. Kraków: RUBIKON 2000. Metody interakcyjne, s. 89-102

Załącznik nr 1

Uzupełnij tytuły wpisując wielką lub małą literę:

„(Pp)....łomyk”

„(Ff)....ilipinka”

„(Chch)....araktery”

„(Tt)....wój (Ss)....tyl”

„(Żż)....yjmy (Dd)....łużej”

„(Kk)....ultura (Ii).... (Ee)....dukacja”

„(Gg)....ość (Nn)....iedzielny”

„(Gg)....zeta (Ww)....yborcza”

„(Mm)....ały (Aa)....rtysta”

„(Pp)....oznaj (Ss)....wój ....(Kk)....raj”

„(Śś)....wiat (Nn)....auki”

Załącznik nr 2

Z podanych tytułów czasopism i gazet wypisz tylko te, których tematyka dotyczy przyrody. Wypisane tytuły ułóż w kolejności alfabetycznej. Pamiętaj o właściwej pisowni.

enter ; przegląd sportowy; poradnik bibliotekarza; zwierzaki; chwila dla ciebie; mam, to ja; świat kobiety; mój pies; ekoświat; dzikie życie; dziewczyna; bravo; victor; twój styl; pani domu; biologia w szkole; poznaj swój kraj

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Załącznik nr 3

Przeczytaj list, w którym ukryły się tytuły znanych czasopism i gazet. Wypisz te tytuły pamiętając o zasadach polskiej pisowni.

List

Droga Filipinko!

Muszę to niestety napisać wprost, gdyż źle się dzieje w Rzeczpospolitej. Jak mówi moja przyjaciółka, świat nauki bije na alarm, bowiem przyroda w naszym kraju jest zagrożona. Wiele gatunków pożytecznych zwierzaków ginie i za niedługo będziemy mogli je oglądać jedynie w filmie. Jeszcze gorzej sytuacja wygląda w miastach. Dziennik Zachodni donosi, że życie Śląska jest przesądzone. Wystarczy spojrzeć na jego panoramę, by zobaczyć gigantyczny smog. Nic dziwnego, że mieszkańcy zaszywają się w czterech kątach mieszkania i spędzają całe dni przed telewizorem. Czy można im się dziwić?! Kiedy świat wokół traci urodę, dom i wewnątrz staje się ostatnią ostoją znękanym ludzi.

Oto jak w przekroju wygląda nasze życie. Sądę, że już czas z tym skończyć. Toteż – znając twój styl pracy i wierząc niezachwianie w sukces – proszę : przyjedź i pomóż nam wybrnąć z tych zagrożeń, bo jak sama widzisz nie pomoże tu żaden poradnik domowy. Zaprosz do pomocy Tinę. Odpisz szybko.

Claudia

Załącznik nr 5

Skreśl niepotrzebne wyrazy:

Tytuły jednowyrazowe piszemy *wielką / małą literą*.

Wielowyrazowe tytuły gazet i czasopism piszemy wielką literą jeżeli tytuł *da się / nie da się* odmienić przez przypadki.

Gdy w tytule pojawia się spójnik lub przyimek, piszemy go *małą / wielką literą*.

Jeżeli tytuł gazety lub czasopisma składa się z wielu wyrazów i nie odmienia się przez przypadki, to pierwszy wyraz piszemy wielką literą, a następne – *wielką / małą*.

Zakreśl w jakim stopniu podobały Ci się zajęcia, w skali I-V. W odpowiednim miejscu wstaw (+).

I	II	III	IV	V

Co na zajęciach Ci się nie podobało?

.....
.....
.....
.....